

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie heeft een aantal vragen en opmerkingen ter beantwoording voorgelegd aan de Minister en de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over de geannoteerde agenda van de informele bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken op 9 en 10 juli 2015 te Luxemburg (Kamerstuk 32 317, nr. 311), het verslag van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken op 15 en 16 juni (Kamerstuk 32 317, nr. 312), het verslag van de behandeling van het voorstel voor een Europees Openbaar Ministerie (EOM) tijdens de JBZ-Raad van 15 en 16 juni 2015 (Kamerstuk 33 709, nr. 10) en de brief over de reactie op het verzoek van het lid Van Helvert, gedaan tijdens de Regeling van Werkzaamheden d.d. 17 juni 2015, over het 10-puntenplan van TLN voor de aanpak van problemen met verstekelingen (Kamerstuk 21 501-33, nr. 549).

De voorzitter van de commissie,
Ypma

De griffier van de commissie,
Hessing-Puts

INHOUDSOPGAVE

I.	Inbreng vanuit de fracties	2
1.	Mensensmokkel, herplaatsing en hervestiging	2
2.	PiF-richtlijn	6
3.	EOM	6
4.	Terrorisme	9
5.	Interne Veiligheid	10
6.	PNR	10
7.	Verstekelingen in vrachtwagens	11
II.	Reactie van de Minister en Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie	11

I. Inbreng vanuit de fracties

1. Mensensmokkel, herplaatsing en hervestiging

De leden van de VVD-fractie hebben enkele vragen over de Europese migratieagenda. Wat wordt het Nederlandse standpunt inzake herplaatsing nu de Europese Raad besloten heeft tot vrijwillige deelname aan herplaatsing? Betekent dit dat de Nederlandse inzet afhangt van de bereidheid van andere lidstaten om deel te nemen aan herplaatsing? Betekent dit dat Nederland pas bereid is deel te nemen aan herplaatsing, nadat alle andere lidstaten zich hiertoe bereid hebben getoond? Op welke termijn zou er volgens het kabinet sprake kunnen zijn van een uitbreiding van hervestiging, nu dit enerzijds afhangt van de mate waarin andere lidstaten aan het voorgestelde hervestigingsprogramma deelnemen en anderzijds van een effectieve uitvoering van de overige onderdelen van de migratieagenda die beogen de instroom te verlagen? Wat is de stand van zaken ten aanzien van de onderdelen van de migratieagenda die beogen de instroom te verlagen, waaronder preventieve maatregelen in samenwerking met derde landen bijvoorbeeld op het terrein van terugkeer en opvang in de regio? Is er al meer duidelijkheid ten aanzien van de ontscheping in veilige havens van Noord-Afrikaanse landen en het onbruikbaar maken van boten van mensensmokkelaars en of daar al dan niet een volkenrechtelijk mandaat voor nodig is? Wat is het effect van het opschorten van de uitvoering van de Dublinverordening door enkele EU-lidstaten op Nederland en de overige EU-lidstaten? Op welke wijze wordt toegezien dat hulpbehoevende landen, zoals nu Griekenland en Italië, daadwerkelijk voldoen aan alle verplichtingen voortvloeiend uit het Dublin- en Schengenverdrag, waaronder de registratie van migranten?

De leden van de PvdA-fractie merken op dat Europa de humanitaire plicht heeft vluchtelingen te beschermen. Individueel kunnen de lidstaten dit niet oplossen en daarom hameren deze leden op onderlinge solidariteit van alle lidstaten richting de asielzoekers. Het komt dus aan op daadkracht van de lidstaten om de Europese Migratieagenda tot een succes te maken en vluchtelingen de bescherming te bieden die ze nodig hebben. Voornoemde leden zijn blij dat het kabinet haar steun uitspreekt om te komen tot zo'n gezamenlijke EU migratie agenda.

De onwelwillendheid van een groep Europese regeringsleiders die niet mee willen werken aan verplichte herplaatsing, baart de aan het woord zijnde leden zorgen. Uit de raadsconclusies blijkt echter wel dat, met uitzondering van het Verenigd Koninkrijk, hoogstwaarschijnlijk alle lidstaten (zo ook Denemarken en Ierland) deelnemen aan vrijwillige herplaatsing. Daarnaast staat in de raadsconclusies dat alle lidstaten,

inclusief het Verenigd Koninkrijk, zullen deelnemen aan hervestiging. Over de precieze aantallen worden in juli afspraken gemaakt. Deze leden vinden het spijtig dat het nu op vrijwillige basis zal gebeuren en hopen dan ook dan Onze Minister tijdens de informele JBZ-raad aandringt op solidariteit met de asielzoekers zodat het streefcijfer van 40.000 op vrijwillige basis gehaald zal worden.

Daarnaast willen de leden van de PvdA-fractie aan het kabinet vragen om te wijzen op de mogelijke gevolgen en gevaren van de vrijblijvendheid. Wat zijn de consequenties als het streefcijfer van 40.000 niet bereikt wordt? Daaropvolgend, welke instrumenten kunnen worden ingezet om er voor te zorgen dat zo veel mogelijk, en met name Oost-Europese lidstaten, hun verantwoordelijkheid toch nemen? Deze leden zouden daarnaast ook graag wat meer duiding willen wat betreft het vrijwillige karakter. Betekent vrijwilligheid dat landen zelf het aantal plaatsen mogen bepalen? Worden de op vrijwillige basis aangegeven plaatsen wel in harde afspraken vastgelegd? Geldt dit zowel voor hervestiging als herplaatsing?

In het plan van de Europese Commissie (EC) staan verder een aantal belangrijke maatregelen waar voornoemde leden al langer voor pleiten. De missie Triton van Frontex op de Middellandse Zee wordt robuuster om meer mensenlevens te kunnen redden. Mensensmokkelaars worden hard aangepakt. Voornoemde leden zijn blij dat er geld komt voor goede opvang in de regio, zodat de soms erbarmelijke omstandigheden in de vluchtelingenkampen kunnen worden verbeterd. Uit de raadsconclusies blijkt echter dat er is besloten om middelen voor ontwikkelingshulp in te zetten voor de aanpak van illegale migratie en mensensmokkel. De aan het woord zijnde leden zouden hierover graag meer willen weten. Gaat dit ten koste van middelen die beschikbaar gesteld zouden worden voor de aanpak in de regio en/of structurele hulp aan de landen van herkomst ter voorkoming van de migratiestromen?

Deze leden zijn het eens met het kabinet dat voor een effectieve aanpak van mensensmokkel en de drama's op de Middellandse Zee een multidisciplinaire benadering noodzakelijk is. Zij zouden dan ook graag zien dat er tijdens de informele JBZ-raad wordt gehamerd op het feit dat de Europese Migratie agenda geen keuzemenu is, maar één holistisch pakket. Gezien de urgentie van de problematiek zouden deze leden willen weten wat het krachtenveld is inzake het raadsbesluit over herplaatsing van vluchtelingen en hoe groot de kans is dat in juli het formele besluit valt? Hoe lang duurt het voordat er vervolgens over wordt gegaan tot actie?

De leden van de PvdA-fractie hebben vernomen dat het kabinet tijdens de informele JBZ-raad aandacht zal vragen voor een punt wat onvoldoende belicht wordt in het EU-plan, namelijk secundaire migratiestromen. Deze leden zouden graag willen weten wat er moet gebeuren om secundaire migratiestromen te voorkomen en hoe bereidwillig andere Europese landen zijn om hier aan mee te werken?

Verder willen voornoemde leden benadrukken, indien bovenstaande plannen het niet gaan halen en het verplichte karakter definitief verdwijnt, Nederland toch de bereidheid zou moeten tonen om een bijdrage te leveren, net als een groep andere lidstaten die de drama's op de Middellandse Zee niet langer willen accepteren.

De leden van de SP-fractie vragen wat het kabinet ervan vindt dat de afspraken over herplaatsing en hervestiging niet, zoals eerder was voorgesteld, bindend zullen zijn maar slechts op vrijwillige basis zullen worden gemaakt. Deze leden vragen voorts een standpunt met betrekking

tot het feit dat het Verenigd Koninkrijk reeds heeft aangekondigd niet te zullen meedoen met de afspraken over herplaatsing. Het kabinet heeft eerder aangegeven de inspanningen van andere landen op deze vlakken te willen afwachten alvorens zelf haar inzet te bepalen. Is zij tevreden met de inzet van de andere EU-lidstaten? Hoe beoordeelt het kabinet bijvoorbeeld het feit dat Hongarije haar medewerking aan de uitvoering van de Dublin-verordening heeft opgeschort? Heeft dit gevolgen voor de bereidheid van Nederland om zelf bij te dragen aan een oplossing? Is Nederland bereid om ongeacht de inzet van één of meerdere andere lidstaten toch zelf in elk geval haar steentje bij te dragen en zo het goede voorbeeld te geven?

De aan het woord zijnde leden vragen het kabinet voorts om een reactie op het instellen van de EUNAVFOR MED-missie tegen mensensmokkel. Wat is het Nederlandse standpunt ten aanzien van deze missie? Hoe schat de Nederlandse regering nut en noodzaak in van het vernietigen van bootjes als remedie tegen mensensmokkel? Wat houdt de missie concreet in? Zal er bijvoorbeeld sprake zijn van luchtaanvallen voor de Libische kust of worden de bootjes op een andere manier vernietigd? Levert Nederland dan materieel- en/of mankracht? Wat doet Nederland als voor deze missie geen adequaat volkenrechtelijk mandaat wordt verkregen? Hoe groot is de kans dat Libië inderdaad de EU-lidstaten zal vragen om deze missie te gaan uitvoeren?

De leden van de CDA-fractie vragen het kabinet naar een weergave van het Nederlandse standpunt nu de Europese Raad besloten heeft tot vrijwillige opname door lidstaten van extra vluchtelingen. Zij vragen of het kabinet kan aangeven of Nederland nu het door de EC voorgestelde aantal vluchtelingen uit Italië en Griekenland zal opnemen, vanaf wanneer dat het geval zal zijn en hoe een en ander verder zal worden uitgewerkt komende tijd.

Kan het kabinet bevestigen dat met uitzondering van het Verenigd Koninkrijk, alle lidstaten zullen deelnemen, waaronder Denemarken en Ierland aan deze vrijwillige extra opname? De aan het woord zijnde leden vragen of het kabinet ook kan bevestigen dat Hongarije en Bulgarije echter niet willen (en dus niet zullen) deelnemen hieraan. Voornoemde leden vragen of het kabinet het, ondanks de veronderstelde grote instroom aan asielzoekers in deze landen, wel verstandig acht dat de Raad deze opstelling accepteert. Immers, is het gevolg hier niet van dat ook andere landen gronden zullen aandragen ter rechtvaardiging van hun voornemen om niet vrijwillig extra vluchtelingen op te nemen? Wat is het standpunt van Nederland indien ook andere landen dit kenbaar zullen maken tijdens de eerstvolgende (informele) Raad?

De leden van de CDA-fractie vragen wat het effect is van het opschorten van de uitvoering van de Dublinverordening door enkele EU-lidstaten ten aanzien van Nederland en de overige EU-lidstaten. Welke lidstaten hebben besloten tot opschorting? Kan het kabinet aangeven wat de concrete gevolgen hiervan tot nu toe zijn geweest met betrekking tot uitzettingen van vluchtelingen vanuit Nederland op grond van de Dublinverordening? In hoeveel gevallen is het sindsdien niet gelukt om tot uitzetting over te gaan, indien al daadwerkelijk opschorting heeft plaatsgevonden? Deze leden vragen ook om een overzicht van de jaarlijkse aantallen van het aantal asielzoekers dat wordt uitgezet vanuit Nederland, op grond van de Dublinverordening, uitgesplitst per lidstaat die de verordening heeft opgeschort (of een schatting daarvan).

De aan het woord zijnde leden lezen in de raadsconclusies dat Frontex mogelijk extra taken krijgt in verband met terugkeer. Zij vragen het kabinet

dit nader toe te lichten. Ook vragen deze leden of het kabinet kan bevestigen dat besloten is dat middelen voor ontwikkelingshulp zullen worden ingezet voor de aanpak van illegale migratie en mensensmokkel en of dit dientengevolge ook direct consequenties heeft voor de wijze waarop Nederlandse afdrachten aan ontwikkelingshulp zullen worden besteed. Voornoemde leden vragen het kabinet of Nederland tijdens de informele JBZ-raad behalve dit laatstgenoemde punt, ook bereid is om andere voorwaarden voor herverdeling- en herplaatsing ter sprake te brengen, te weten de noodzaak een VN-mandaat om op land op te kunnen treden tegen mensensmokkelaars, voldoende VN-vluchtelingenkampen in de regio en concrete terugnameovereenkomsten met herkomstlanden. Zij vernemen hierop graag een reactie.

Volgens de leden van de PVV-fractie zorgt de herplaatsing van 40.000 asielzoekers voor een nog grotere migratiestroom richting Europa dan nu het geval is. In plaats van de buitengrenzen te sluiten en te bewaken wordt hiermee immers het signaal gegeven dat in opvang wordt voorzien. Voornoemde leden hebben dan ook met verbazing kennisgenomen van de bereidheid van de Nederlandse regering om vrijwillig deel te nemen aan deze herplaatsing, temeer daar onze samenleving al ernstig wordt ontwricht door de huidige asielinstroom.

Deze leden willen weten hoeveel migranten de verschillende EU-lidstaten gaan opnemen en roepen het kabinet uitdrukkelijk op om niet aan deze (vrijwillige) herplaatsing deel te nemen.

De aan het woord zijnde leden merken op dat nu de EU-migranten, waaronder ook potentiële terroristen, feitelijk een vrije overtocht naar Europa garandeert, het van groot belang is dat Nederland weer grenscontroles invoert. Is het kabinet bereid hier gehoor aan te geven en ervoor te zorgen dat de beperkingen die hierbij door het Schengenakkoord gelden niet langer op Nederland van toepassing zijn? Zo nee, waarom niet? Kan het kabinet zich bovendien fel verzetten tegen de genoemde praktijk dat migranten altijd naar Europa worden gebracht wanneer ze de oversteek vanuit Noord Afrika aanvagen? Ze nee, waarom niet?

Voornoemde leden merken op dat Hongarije heeft laten weten geen asielzoekers meer terug te nemen die van Hongarije naar een ander EU-land zijn doorgereisd. De Dublinverordening wordt hiermee buitenspel gezet. Wat voor gevolgen heeft dit voor Nederland?

De leden van de D66-fractie constateren dat de Europese Raad heeft besloten tot maatregelen om 60.000 mensen te helpen en tot de spoedige vaststelling van een besluit van de Raad met het oog daarop. In dit verband zullen alle lidstaten uiterlijk eind juli bij consensus overeenstemming bereiken over de verdeling van die mensen, rekening houdend met de specifieke situatie van de lidstaten. Voornoemde leden willen graag weten hoe deze verdeling eruit zal komen zien. Daarnaast vragen zij specifiek wat de Nederlandse inzet hierin zal zijn. Hoeveel herplaatsten is Nederland bereid om op te nemen? Is het kabinet bereid hierin het voortouw te nemen? Hoeveel asielzoekers is Nederland bereid om op te nemen? Hoe gaat deze besluitvorming precies verlopen? Wat gebeurt er als het streefaantal van totaal 60.000 herplaatsingen en hervestigingen niet op vrijwillige basis gehaald wordt? Hoe zal de Kamer hierover geïnformeerd worden? Verwacht het kabinet dat deze zomer hier een besluit over zal vallen? Hoe gaat hij dat besluit bespoedigen?

In de kabinetsreactie op de EU-migratieagenda wordt gewezen op de succesvolle samenwerking tussen Spanje en Mauritanië bij het voorkomen van irreguliere migratie. Tijdens de Europese top is tevens door Spanje gesproken over dit voorbeeld. De leden van de D66-fractie vragen of het kabinet kan reageren op de beschuldigingen van mensen-

rechtenorganisaties dat de samenwerking met Mauritanië geleid heeft tot schendingen van mensenrechten van vluchtelingen en migranten, onder meer arbitraire detentie, mishandeling en uitzettingen zonder enige vorm van procedure. Welke mensenrechtenrisico's levert de huidige samenwerking tussen Spanje en Marokko, onder meer rondom de enclaves Ceuta en Melilla, op? In hoeverre is met de Europese lidstaten gesproken over deze risico's en over maatregelen deze te voorkomen?

Op welke manier spant het kabinet zich er in de huidige discussie over de implementatie van de EU-migratieagenda voor in dat in de samenwerking met derde landen om irreguliere migratie tegen te gaan, de EU niet direct of indirect bijdraagt aan schendingen van mensenrechten?

Zal het kabinet zich bij de informele JBZ-Raad of anderszins zich er voor hard maken dat de mensenrechtenrisico's bij migratiesamenwerking expliciet een plaats krijgen op de agenda van de Valletta-conferentie?»

De aan het woord zijnde leden vragen hoe het kabinet het bericht beoordeelt van de Britse regering dat het de HMS Bulwark, die onafhankelijk van operatie Triton reddingsactiviteiten op de Middellandse Zee verricht, in het bijzonder in het licht van de te verwachte toename van het aantal bootvluchtelingen gedurende de zomer. In hoeverre zal het kabinet tijdens de informele JBZ-raad met andere lidstaten spreken over de noodzaak om de huidige reddingscapaciteit, zowel middels Triton als bilateraal, op peil te houden? In hoeverre is de reddingscapaciteit een onderwerp van gesprek in de planning van EUNAVFOR MED en welke maatregelen zijn op dit punt voorgesteld?

De leden van de D66-fractie vragen hoe de verdere besluitvorming van de missie EUNAVFOR MED eruit zal komen te zien. Hoe zal de parlementaire controle hierop verlopen? Kan het kabinet verschillende scenario's schetsen en daar de verschillende besluitvormingsprocessen bij aangeven? Voorts vragen deze leden of het kabinet van mening is dat de activiteiten van de mensensmokkelaars een bedreiging vormen voor de internationale vrede en veiligheid in de zin van artikel 39 van het VN Handvest?

2. PiF-richtlijn

De leden van de PvdA-fractie lezen dat een onderdeel van de besprekingen over het toepassingsbereik van de PiF-richtlijn gaat. De vraag ligt voor of btw moet worden opgenomen in dat toepassingsbereik. Kunt u aangeven waarom het Europees parlement vasthoudt aan opname van btw-fraude in de genoemde richtlijn en de JBZ-raad – met instemming van Nederland – niet? Kunt u tevens aangeven hoe een uitbreiding van het toepassingsbereik van deze richtlijn, die de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt betreft, zich verhoudt tot het op te richten Europees Openbaar Ministerie (EOM)?

De leden van de CDA-fractie vragen het kabinet om de relatie tussen de PIF-richtlijn en het EOM nader te beschrijven. Kan de uitbreiding van de reikwijdte van deze richtlijn gevolgen hebben voor het EOM?

3. EOM

De leden van de VVD-fractie merken op dat de discussie over de oprichting van een EOM in volle gang is. De EC streeft naar oprichting van het EOM in 2016, zo gaf de verantwoordelijk Eurocommissaris Jourová aan. Hoe haalbaar acht het kabinet deze ambitie? Hoe reageert het kabinet op het feit dat Eurocommissaris Jourová zich kritisch toonde over het feit

dat in de laatste versie van de concept-verordening voor de oprichting van een EOM de rol en bevoegdheid van het centrale niveau is beperkt ten gunste van meer autonomie voor de gedelegeerde aanklager? Welke lidstaten delen deze zorg van de Eurocommissaris?

Deze leden zijn het kabinet erkentelijk dat hij bij de JBZ-Raad van 15 en 16 juni 2015 heeft aangegeven niet in de positie te zijn om steun te geven aan het voorlopige onderhandelingsresultaat ten aanzien van de artikelen 1 tot en met 16. Klopt het dat Portugal hetzelfde heeft aangegeven? Zo ja, waarom?

Het is voornoemde leden onvoldoende duidelijk hoe de verhoudingen liggen binnen de Europese Raad. Kan het kabinet de contouren schetsen van de discussie over het EOM in alle Europese lidstaten, graag afzonderlijk per lidstaat besproken? Wat is het krachtenveld? Welke lidstaten zijn enthousiast over de plannen, welke zijn meer kritisch? Drie lidstaten hebben een opt-out op JBZ-terrein, te weten Verenigd Koninkrijk, Ierland en Denemarken. Welke van deze landen heeft reeds aangegeven gebruik te maken van de opt-out en dus niet mee te doen aan het EOM? Klopt het dat Zweden erg kritisch is?

De Kamer heeft op 11 juni 2015 met brede steun de motie van het lid Oskam (Kamerstuk 32 317, nr. 303) aangenomen, die de regering verzoekt gelijktijdig met de onderhandelingen over het EOM actief andere vormen van fraudebestrijding, zoals het eventueel intrekken van subsidies indien sprake is van fraude, in samenspraak met andere lidstaten te onderzoeken en de Kamer over de uitkomsten hiervan te rapporteren. Op welke termijn kan de Kamer deze rapportage verwachten?

De leden van de SP-fractie danken het kabinet voor de aandacht die is gevraagd voor de alternatieven voor een EOM, de positie van OLAF en Eurojust. Kan het kabinet aangeven wat er precies is gemeld en hoe daar op is gereageerd? Gaat de JBZ-Raad serieus met deze inbreng van Nederland aan de slag? Zo ja, op welke manier?

Is inmiddels duidelijk of er in de tussentijd ook gewerkt wordt aan orde op zaken bij OLAF?¹ Zo ja, op welke manier? Zo nee, waarom niet? Wat zal er gebeuren met OLAF en Eurojust na instelling van het EOM? Of is dat nog steeds onduidelijk en wordt het EOM er doorheen gedrukt zonder dat wordt gekeken naar de positie van onder andere OLAF en Eurojust?

Kan het kabinet voorts aangeven wat de exacte relatie is tussen de PIF-richtlijn en het EOM?

Voornoemde leden constateren dat het kabinet op constructieve wijze wenst bij te dragen aan de bespreking van andere onderdelen van de ontwerpverordening over het EOM. Wat wordt hiermee bedoeld? Op welke andere onderdelen ziet deze bespreking en waarom?

De aan het woord zijnde leden hebben met grote zorg kennisgenomen van het bericht dat miljoenen aan EU-subsidie voor Roma niet op de plek terechtkomt waarvoor het bedoeld is.² Kan het kabinet hierop reageren? Worden deze zorgen overgebracht bij de andere lidstaten? Hoe is het toezicht geregeld en zijn er andere EU-subsidies waarvan het vermoeden bestaat dat deze niet gebruikt worden voor het doel waarvoor ze aangevraagd zijn? Zal OLAF hier onderzoek naar doen? Zo nee, waarom niet?

De leden van de CDA-fractie vragen op welke wijze het kabinet tijdens de laatste JBZ-Raad aandacht heeft gevraagd voor de alternatieven voor een EOM, de positie van OLAF en Eurojust. Heeft hij kenbaar gemaakt dat de

¹ <http://euknowhow.eu/weeklog-dennis-de-jong-nog-steeds-een-zootje-bij-anti-fraudedienst-olaf/>

² <http://pers.kro-ncrv.nl/programmas/brandpunt/brandpunt-geld-voor-de-roma>

Nederlandse positie in het EOM mede bepaald wordt door de wijze waarop deze alternatieven serieus onderzocht worden?

Deze leden merken hierbij op dat de motie van het lid Oskam (Kamerstuk 32 317, nr. 303) tot meer opriep dan enkel dit punt onder de aandacht te brengen tijdens de Raad. De zeer breed gesteunde motie riep op gelijktijdig met de onderhandelingen over het EOM actief bovengenoemde mogelijkheden in samenspraak met andere lidstaten te onderzoeken en de Kamer over de uitkomsten te rapporteren. Deelt het kabinet de mening van deze leden dat dit onderzoek dus duurzamer van aard zou moeten zijn dan het enkel vermelden tijdens de JBZ-raad, dat wil zeggen tegelijkertijd met de ontwikkeling van het EOM deze alternatieven serieus te blijven onderzoeken? Hoe gaat het kabinet de komende maanden deze motie verder uitvoeren en wanneer en op welke moment(en) wordt de Kamer geïnformeerd over de bevindingen? Hoe worden andere lidstaten betrokken in dit onderzoek?

De leden van de CDA-fractie vragen het kabinet aan te geven op welke termijn en door wie het voorstel verder wordt uitgewerkt. Wat is concreet afgesproken over het tijdspad, ook gelet op de geplande inwerkingtreding in 2016?

De leden van de PVV-fractie lezen in het verslag van de JBZ-Raad van 15 en 16 juni betreffende het EOM dat verreweg de meeste lidstaten zich akkoord verklaarden met de artikelen 1 tot en met 16. Welke landen zijn dat?

Daarnaast lezen de leden dat het kabinet aandacht heeft gevraagd voor de alternatieven voor een EOM, de positie van OLAF en Eurojust. Heeft het kabinet hierbij ook letterlijk gezegd dat juist vanwege het bestaan van bovenstaande instituten een EOM overbodig is? Zo nee, waarom niet? Is het kabinet bereid dit alsnog aan te geven bij de komende Informele JBZ-Raad?

Hoe plaatst het kabinet de oprichting van een EOM in het licht van de recente uitlatingen van Minister-President Rutte van dinsdag 23 juni 2015 waarin hij letterlijk zei dat «de Europese Unie geen behoefte aan het optuigen van nieuwe instituten»?

Is het kabinet bereid deze uitspraak van de Minister-President te herhalen bij de komende Informele JBZ-Raad, vooral omdat voornoemde leden in de brief van de geannoteerde agenda lezen dat op het moment van de aanbieding van deze geannoteerde agenda, niet bekend is over welke onderdelen van het voorstel de discussie zal moeten gaan? Zo nee, waarom niet?

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de bespreking van het EOM in Luxemburg. Deze leden zijn teleurgesteld over de Nederlandse zijlijn-opstelling die voortgaat op de weg waarvan de Kamer onlangs nog heeft geconstateerd dat die niet constructief is en in het nadeel van Nederland kan werken. Voornoemde leden zijn ook verbaasd over de opstelling van Nederland nu de Minister in zijn brief van 9 juni 2015 nog aangaf geen bezwaar uit te spreken tegen de intentie van het Letse Voorzitterschap dat deze tekst als het vertrekpunt wordt gekozen voor de verdere discussie over andere onderdelen van de ontwerpverordening. Voornoemde leden beschouwen de stellingname van de Minister in de brief van 9 juni tegenstrijdig en verwarrend met de uiteindelijke stellingname tijdens de bespreking van het EOM in Luxemburg. Kan de Minister toelichten hoe zijn stellingname in zijn brief van 9 juni 2015 zich verhoudt tot zijn expliciete nee tegen het principeakkoord over de eerste 16 artikelen?

Voor enkele lidstaten, waaronder ons buurland België, is de rode lijn bereikt doordat het EOM te zeer wordt afgezwakt en de onafhankelijkheid van het EOM in het geding komt. Welke verwachting heeft het kabinet over de voortgang van dit dossier? Wordt het verschil in houding op dit belangrijke dossier ook besproken in BeNeLux verband waarvan de Ministers in 2014 hebben besloten weer nauwer te gaan samenwerken en vaker gezamenlijk op te trekken?

De Minister geeft aan het definitieve voorstel te willen afwachten met de woorden „Niets is besloten totdat alles is besloten». Dienen deze woorden zo te worden verstaan dat de Minister volledig aan de zijlijn plaatsneemt totdat de overige lidstaten een definitief stuk hebben uit onderhandeld en alleen nog ja of nee gestemd kan worden? Of is hij, conform zijn brief van 9 juni 2015 nog steeds expliciet voornemens om aan tafel te blijven zitten en mee te onderhandelen en zo ja met welke houding dan precies?

De aan het woord zijnde leden merken op dat fraude met geld uit de Europese begroting de EU jaarlijks zo'n 500 miljoen euro kost en het het vertrouwen schaadt van de burger in de Europese Unie. Indien de lidstaten een grote rol spelen in het EOM, hoe denkt het kabinet dan precies de onafhankelijkheid en daarmee effectiviteit van het EOM te kunnen waarborgen? Kan het kabinet nog eens toelichten hoe hij precies denkt over de onafhankelijkheid van het EOM en welke waarborgen hij daar relevant voor acht? Kan het kabinet reageren op de oproep van het Voorzitterschap en het belang van de aanpak van fraude met EU-geld meer benadrukken in zijn opstelling?

In het verlengde hiervan, heeft het kabinet, net als voornoemde leden, kennisgenomen van een uitzending van Brandpunt van 23 juni 2015 over honderden miljoenen euro's aan Europese subsidies die naar Roemenië zijn gegaan met als bedoeling de Roma te helpen. In de reportage komt naar voren dat het Europese geld de Roma niet bereikt en het de problemen voor de Roma eerder groter maakt dan oplost. Deskundigen waarschuwen dat de subsidies corruptie aanwakkeren in Roemenië. Wat is de reactie van de Minister op deze reportage en ziet hij hier een rol voor het EOM? En als hij dat niet ziet, hoe denkt hij dan dat fraude met dit soort subsidies in landen als Roemenië aangepakt kunnen worden? Vindt de Minister dat het opsporen en vervolgen van deze fraude door Roemenië zelf zou kunnen plaatsvinden? En indien de Minister dat vindt, is hij dan ook bereid naar Roemenië te reizen en zijn ambtsgeenoot daartoe aan te sporen? Of ziet de Minister, met voornoemde leden, in dit soort gevallen een meerwaarde dat de EU zelf fraude met EU subsidie kan opsporen en vervolgen?

4. Terrorisme

De leden van de PVV-fractie lezen dat er nog geen discussiedocument van het voorzitterschap is verschenen over het onderwerp terrorisme. Is het kabinet het met deze leden eens dat de recente aanslagen van 26 juni 2015 in Frankrijk en Tunesië voldoende reden zijn voor een discussiedocument?

Is het kabinet het met voornoemde leden eens dat de betreffende terroristen in Frankrijk via het systeem van open grenzen ook naar Nederland hadden kunnen reizen? Zo ja, is het kabinet bereid bij de JBZ-raad aan te geven dat Nederland de grenzen dient te sluiten voor terroristen? Zo nee, waarom niet?

Is het kabinet het met deze leden eens dat het bespreken van de verschillende dreigingsbeelden in Europa geen enkel doel dient, aangezien deze terroristen in Europa vrij kunnen reizen en zich zonder enige belemmering van het ene naar het andere land kunnen begeven? Zo nee, waarom niet?

Is het kabinet het met de leden van de PVV-fractie eens dat de terroristen die in Tunesië via een rubberboot naar het strand zijn gevaren om daar bij het hotel aanslagen te plegen, net zo goed naar Italië of elders in Europa hadden kunnen varen om aanslagen te plegen? Zo ja, welke maatregelen gaat het kabinet nemen om dergelijke terreurdaden in Nederland te voorkomen?

5. Interne Veiligheid

De leden van de PvdA-fractie merken op dat de Kamer een aantal maatregelen uit de Europese Veiligheidsagenda heeft aangemerkt als onderwerpen waarvoor de Kamer door het kabinet wenst te worden geïnformeerd bij vervolgstappen. De Minister van Veiligheid en Justitie heeft de Kamer daarop laten weten dat de Kamer via gebruikelijke kanalen en procedures zal worden geïnformeerd (Kamerstuk 22 112, nr. 1978). De leden van de PvdA-fractie vragen of met deze gebruikelijke kanalen en procedures slechts de bekende BNC-fiches, de geannoteerde agenda's voor de JBZ-raden en het driemaandelijkse monitoringsoverzicht JBZ-dossiers, bedoelt? Echter wordt de Kamer daarmee niet geïnformeerd over initiatieven die geen nieuw voorstel van de EC vereisen en/of niet worden geagendeerd op de JBZ-Raad. De aan het woord zijnde leden denken daarbij bijvoorbeeld aan onderwerpen zoals de oprichting van een Europees Centrum voor terrorismebestrijding bij Europol in samenwerking met Eurojust en IntCen. Dat vergt geen wijziging van de Europol-verordening en wordt waarschijnlijk ook geen agendapunt op de geannoteerde agenda. Ook nadere stappen rond het ontwikkelen van een Europese veiligheidsindustrie komen via de gebruikelijke kanalen waarschijnlijk niet onder ogen van de Kamer. De aan het woord zijnde leden willen graag dat het kabinet de Kamer proactief informeert over Europese initiatieven ter vergroting van de Europese interne veiligheid, ook als daarvoor de gebruikelijke kanalen en procedures niet gebruikt hoeven te worden? Deelt het kabinet deze mening? Zo ja, hoe gaat zij hier aan tegemoet komen? Zo nee, waarom deelt zij deze mening niet?

De leden van de CDA-fractie vragen het kabinet of, en zo ja, op welke wijze hij de Kamer proactief gaat informeren over Europese initiatieven ter vergroting van de Europese interne veiligheid waarvoor de gebruikelijke kanalen en procedures niet geschikt lijken.

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de reactie van de Minister van Veiligheid en Justitie (Kamerstuk 22 112, nr. 1978) op het verzoek om de Kamer te informeren over vervolgstappen van de Europese Veiligheidsagenda. Uit de reactie van de Minister blijkt dat de commissie van Veiligheid en Justitie onvoldoende zal worden geïnformeerd over een aantal geselecteerde maatregelen. Op welke wijze gaat het kabinet de Kamer proactief informeren over Europese initiatieven waarvoor de gebruikelijke kanalen en procedures niet geschikt lijken?

6. PNR

De leden van de VVD-fractie begrijpen dat de onderhandelingen over de EU PNR-richtlijn in de afrondende fase zitten. Per wanneer denkt het kabinet dat de richtlijn zal worden gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie?

De leden van de SP-fractie vragen tot slot een uitgebreide reactie van het kabinet op het bericht dat de Algemene Verordening Gegevensbescherming een stap achteruit is.³ Wordt dergelijke kritiek ook besproken bij bijvoorbeeld de informele JBZ-Raad van 9 en 10 juli? Zo nee, waarom niet?

De onderhandelingen in triloog zijn gestart over de Privacy-verordening. Kan de Kamer nog steeds ieder kwartaal een update verwachten van het kabinet over de voortgang?

Indien de onderhandelingen doorlopen in 2016, dan heeft Nederland als EU-voorzitter een bijzondere rol in de triloog. Hoe neemt het kabinet die mogelijke rol mee in de inzet en opstelling op dit dossier? Welke kansen ziet het kabinet om tijdens het voorzitterschap markante vooruitgang te boeken op de EU privacy verordening?

In 2013 was sprake van een vermeende hacking van de in Nederland gevestigde SWIFT-server. Nu wordt vermoed dat de Amerikaanse NSA en de Britse GCHQ hier achter zaten en de systemen van Gemalto hebben gehackt, een in Nederland gevestigde producent van SIM-kaarten die encryptietechnologieën gebruikt en zijn producten wereldwijd verkoopt. Deze hack zou een ernstige inbreuk betekenen van regelgeving voor gegevensbescherming. Is de Minister voornemens om deze vermoedens bevestigd te krijgen van de Amerikanen en Britten? De EC wijst er, desgevraagd door het EP, op dat de nationale autoriteiten van de lidstaten bevoegd zijn om strafrechtelijk onderzoek uit te voeren met betrekking tot de vermeende hacking van informatietechnologiesystemen op hun grondgebied. De nationale toezichhoudende autoriteiten voor gegevensbescherming zijn belast met het toezicht op de in acht name van EU-wetgeving op het gebied van gegevensbescherming. Welke stappen zet het kabinet om deze vermeende hack te onderzoeken?

7. Verstekelingen in vrachtwagens

De leden van de VVD-fractie hebben recent middels schriftelijke vragen (nr. 2015D23895) aandacht gevraagd voor de problematiek van verstekelingen die zich verstoppen in vrachtwagens. In hoeverre en op welke termijn wordt de controle aan de maritieme buitengrens en aan de landsgrenzen geïntensiveerd? Kan het kabinet de Kamer informeren over de resultaten van het gezamenlijke gesprek van de Nederlandse overheid en Transport en Logistiek Nederland (TLN) met de Franse autoriteiten en andere Europese collega's? Zijn de maatregelen die Frankrijk wil nemen volgens de Minister voldoende om de verstekelingenproblematiek in die regio tegen te gaan? Heeft het kabinet tijdens de bilaterale overleggen met België, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk de dubbele beboeting aangekaart van Nederlandse chauffeurs, omdat zij niet voldoen aan de rij- en rusttijdenwet vanwege veel te lange wachttijden voor de oversteek? Zo ja, wat voor afspraken zijn hieruit voortgekomen? Zo nee, waarom niet en is het kabinet dat alsnog van plan?

De leden van PvdA-fractie willen kort iets zeggen over de verstekelingenproblematiek bij Hoek van Holland en Calais. Nederlandse transportbedrijven ondervinden hinder als ze via Calais naar Engeland rijden en er ontstaan gevaarlijke situaties, voor zowel de chauffeurs als de verstekelingen. TLN heeft als reactie hierop een tienpuntenplan opgesteld en dit op 9 juni 2015 aangeboden aan het kabinet.

³ <http://www.volkskrant.nl/tech/wetsvoorstel-bescherming-persoonsgegevens-is-stap-achteruit~a4077440/>

Voorname leden vinden het van groot belang dat er samen wordt gewerkt tussen de verschillende sectoren en Europese regeringsleiders om enerzijds te voorkomen dat de stijgende lijn van het aantal versteelingen in vrachtwagens zich voortzet en anderzijds om de druk op de transportsector te verlichten. Chauffeurs mogen niet de dupe worden van problematiek waar zij part noch deel aan hebben. Deze leden willen het kabinet vragen om er op toe te zien dat tijdens de informele JBZ-raad wordt bekeken hoe dit probleem aangepakt kan worden. Zij vernemen dan ook graag welke afspraken er in Europees verband worden gemaakt.

II. Reactie van de Minister en Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie